

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 06.07.2004
COM(2004)457 konč.

POROČILO KOMISIJE

**o pravnem prenosu Sklepa Sveta z dne 28. februarja 2002 o ustanovitvi Eurojusta za
okrepitev boja proti težjim oblikam kriminala**

{SEC(2004)884}

1. UVOD

V skladu s členom 31(2) PEU, spremenjenim s Pogodbo iz Nice, Svet spodbuja sodelovanje preko Eurojusta, zlasti tako, da mu omogoča pospeševati ustrezno koordinacijo med nacionalnimi organi kazenskega pregona. Eurojust je bistven element področja svobode, varnosti in pravice (Člen 29 PEU).

Eurojust je bil ustanovljen s Sklepom Sveta z dne 28. februarja 2002¹ (v nadaljevanju „Sklep o Eurojustu“) kot telo Evropske Unije, da bi spodbujal in izboljševal usklajenost kriminalističnih preiskav in kazenskih pregonov v državah članicah, tako izboljšal sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi ter slednje s tem tudi podpiral.

Cilj Sklepa o Eurojustu kot takšnega ni približevanje nacionalni zakonodaji v nasprotju z okvirnim sklepom iz člena 34(2)(b) Pogodbe o Evropski Uniji (PEU). Vendar pa bi bila za nekatere države članice nujno potrebna sprememba nacionalne zakonodaje in tako uskladitev le-te s Sklepom. Glede na člen 42 Sklepa o Eurojustu naj bi bile te spremembe izvedene „ob prvi možni priložnosti in v nobenem primeru kasneje kot 6. septembra 2003“.

Tako Evropski Svet kot Svet sta ob različnih priložnostih ponovila pomembnost vloge, ki jo ima Eurojust v boju proti terorizmu. Primer za to je Sklep Sveta z dne 19. decembra 2002, ki uvaja nacionalne korespondente Eurojustu² za področje terorizma.

Po terorističnih napadih 11. marca 2004 v Španiji je Evropski svet 25. marca 2004 v svoji Izjavi o boju proti terorizmu ponovno poudaril pomembno vlogo Eurojusta. Opozoril je države članice, naj izvedejo vse ukrepe, potrebne za celovito izvedbo Sklepa o Eurojustu do junija leta 2004, ter jih pozval, da »naj čimbolj optimalno in učinkovito izkoristijo obstoječe organe EU, zlasti Europol in Eurojust, ter tako spodbudijo sodelovanje pri boju proti terorizmu« in da naj se Eurojust v ta namen „uporabi v največjem možnem obsegu“³. Poleg delovanja na posebnem področju boja proti terorizmu je lahko Eurojust pomembno nadomestilo za mnoge splošne instrumente EU, ki se uporabljajo pri pravosodnem sodelovanju, kar se zlasti odraža v členu 16 Okvirnega sklepa o Evropskem pripornem nalogu⁴.

Iz členov 41 in 42 Sklepa o Eurojustu je razvidno, da ni splošnega pravila, uporabnega za vse države članice, ki bi določalo, katere določbe, kako in v kolikšnem obsegu mora država prenesti v svojo nacionalno zakonodajo in ki bi veljalo za vse države članice. Naloga držav članic je, da preučijo svojo nacionalno zakonodajo, tako določijo možne težave, ki bi se lahko pojavile pri uporabi ter izvedejo temu ustrezne ukrepe. Nekatere države bodo morale sprejeti posebno zakonodajo Eurojusta, medtem, ko bo za nekatere zadoščalo sprejetje določenih predpisov v njihovi zakonodaji o pravosodnem sodelovanju in/ali varstvu podatkov, ali pa jim sploh ne bo potrebno izvesti nobenih zakonodajnih ukrepov.

---

¹ UL L 63, 6.3.2002, str. 1.

² UL L 16, 22.1.2003, str. 68.

³ Dokument Sveta 7906/04 JAI 100 idr., str. 4 in naslednjih., 16.

⁴ UL L 190, 18.7.2002, str. 1.

Ob sprejetju Sklepa o Eurojustu je Svet predvidel, da je potrebno ukrepe, nujne za pravilno uporabo Sklepa, v bistvu izvesti takoj. To je jasno iz zgoraj navedenega besedila, zlasti iz zaključkov Sveta o dogodkih 11. septembra 2001, v skladu s katerimi bi moral Eurojust „pričeti z delovanjem na začetku leta 2002“.

Takšna razlaga je jasno razvidna tudi iz besedila členov 42 in 41(2) Sklepa: izjemoma je člen 41(2) državam članicam, v primeru nezdružljivosti nacionalne zakonodaje in Sklepa o Eurojustu dovolil začasno odložitev uporabe določenih predpisov najkasneje do 6. septembra 2003, če podajo izjavo o nezdružljivosti. Če takšne izjave ni, je bilo potrebno Sklep od takrat, ko je stopil v veljavo, to je 6. marca 2002, v celoti uporabljati. Potemtakem bi država članica, ki ni podala izjave v skladu s členom 41(2) Sklepa, pa kljub temu ni uskladila določil nacionalne zakonodaje, od 6. marca 2002 kršila Sklep in PEU.

Izjave, določene v členu 41(2) Sklepa o Eurojustu, so tako pomemben kazalnik, da v državi članici obstaja potreba po spremembi nacionalne zakonodaje, čeprav dejstvo, da država članica ni podala takšnih izjav, še ne pomeni, da ni potrebe po zakonodajnih ukrepih. Kakorkoli, takšnih izjav niso podale vse države članice, ki bi morale svojo nacionalno zakonodajo uskladiti s Sklepom o Eurojustu.

2. NAMEN POROČILA IN METODA EVALUACIJE

Kljub temu, da se od Komisije ne zahteva, da objavi poročilo o prenosu Sklepa, se je kljub temu odločila, da bo to vendarle storila, saj mora veliko število držav članic spremeniti določila svoje nacionalne zakonodaje in zato, ker ima Eurojust zelo pomembno vlogo tako v kazenskem pravu EU kot tudi v pravosodnem sodelovanju s tretjimi državami.

Junija 2003 je Komisija zahtevala, da naj države članice zagotovijo ustrezne podatke. Decembra 2003 so bila poslana uradna pisma z opomini. Večina držav članic, čeprav na žalost ne vse, je na ta pisma odgovorila. Evaluacija v glavnem temelji na teh odgovorih in na izjavah, določenih s členom 41(2). Hkrati pa je Komisija upoštevala tudi neformalne informacije, ki jih je z vprašalniki, poslanimi državam članicam, zbralo italijansko ministrstvo za pravosodje v okviru projekta, ki ga je financiral okvirni program EU za policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (AGIS)⁵.

Tako lahko Komisija le predpostavlja, da so zakonodajni ukrepi potrebni, če tako določijo odgovorni organi v državi članici, razen če se jasno izkaže, da obstaja potreba po takšnih ukrepih. Vendar pa je nacionalna zakonodaja (primarna in/ali sekundarna) zaželeno tudi zaradi transparentnosti in zanesljivosti zakona, saj lahko Eurojust ustrezno deluje le, če se pravila jasno izražena in nedvoumna.

Glede na razpoložljive podatke so zakonodajo Eurojusta po preteku skrajnega roka za prenos, določenega v členu 42 Sklepa⁶, sprejele tri države članice (AT, DE, FR).

---

⁵ Projekt št. 189/2003 („Pooblastila nacionalnih članic Eurojusta“) programa AGIS, ki je bil ustanovljen dne 22.7.2002 s Sklepom Sveta, UL L 203, 1.8.2002, str. 5.

⁶ Do konca marca 04, je Nemčija obvestila Komisijo, da je Odbor za reševanje sporov Angleškega parlamenta sklenil politični sporazum o nacionalni zakonodaji Nemčije (glej objavo za javnost št^o

Poročilo upošteva vse odgovore držav članic ali druge informacije, ki jih je Komisija prejela do 31. marca 2004. Vendar pa poročilo ne obravnava stanja v novih državah članicah.

3. ZAKLJUČKI

Izvajanje Sklepa o Eurojustu je daleč od zadovoljivega. Do konca skrajnega roka (september 2003) je le ena država članica (PT) prenesla celotno zakonodajo, potrebno za usklajenost s Sklepom o Eurojustu. Čeprav so do aprila 2004 še tri države članice sprejele potrebne zakone (AT, DE, FR), se v petih državah članicah zakonodaja, ki bi bila nujna glede na nacionalno zakonodajo v teh državah (BE, EL, ES, IT, LU), ne izvaja. V vsaj eni od teh ni bil do takrat, ko se je pričelo oblikovanje osnutka poročila (marec/april 2004), nacionalnemu parlamentu predložen niti vladni osnutek. Ker je Finska izvedla le del Sklepa, mora skupaj šest držav članic še vedno uskladiti svojo nacionalno zakonodajo s Sklepom. Glede na pomembno vlogo in velik vpliv Eurojusta tako na boj proti terorizmu, kot tudi na sodelovanje v kriminalnih zadevah na splošno in glede na razne objave Evropskega sveta in Sveta je to precejšnje razočaranje.

Preostale države članice so sklenile, da ni potrebe po spreminjanju njihove nacionalne zakonodaje. Komisija nima razloga, da bi dvomila v te sklepe, čeprav čas, ki so ga nekatere države članice potrebovale, da so raziskale, ali obstaja potreba po zakonodaji, kaže na to, da pravna situacija ni vedno v celoti jasna. Poleg tega je mogoče nemoteno delovanje Eurojusta in njegovo sodelovanje z nacionalnimi organi doseči le s transparentnimi, jasno določenimi pravili, ki zagotavljajo zanesljivost zakona. Tudi tam, kjer zakonodaja ni nujno potrebna, bi bilo priporočljivo imeti določene smernice ali okvirje, ki pojasnjujejo določena bistvena vprašanja. Vendar pa je Komisijo o takšnem zakonu, uredbi vrhovnega javnega tožilca, obvestila le ena država članica (SE). Na podlagi tega je zelo težko prikazati splošno stanje in izvesti temeljito evaluacijo. Dogodki v prihodnosti bodo pokazali, ali obstoječa pravila v državah članicah zadoščajo za popoln učinek Sklepa o Eurojustu in za to, da Eurojust postane zmogljivo in učinkovito orodje.

Kritično vprašanje, ki bi ga bilo potrebno v prihodnosti podrobneje preučiti, je izmenjava informacij med pristojnimi nacionalnimi organi in Eurojustom. Kot je zgoraj opisano, trenutno še ni popolnoma jasno, ali bodo ukrepi, ki so jih države članice izvedle do tega trenutka, v celoti zagotovili, da bodo nacionalni člani Eurojusta dobili vse informacije, ki so potrebne za izvajanje njihovih nalog in odgovornosti. Tok informacij mora delovati nemoteno in v nujnih primerih dovolj hitro. Zato bi želela Komisija usmeriti posebno pozornost držav članic na izvajanje členov 9(4) in 13(1) Sklepa, ki določata dostop nacionalnih članov do informacij o preiskavah in kazenskih pregonih.

Komisija bi prav tako želela spodbuditi države članice, naj nacionalnim članom Eurojusta podeli sodna in preiskovalna pooblastila, ki so navadno dodeljena tožilcu, sodniku ali policijskemu uradniku enakovrednih pristojnosti v okviru njihove

---

52/2004 Bundesrat-a z dne 31.3.2004). Tako je, čeprav nemška zakonodaja takrat še ni bila uradno sprejeta, njeno vsebino mogoče upoštevati v tem poročilu.

nacionalne zakonodaje. Čeprav člen 9(3) prepušča določitev natančnega obsega teh pooblastil državam članicam (razen vprašanja dostopa do podatkov), bi morala biti takšna, da omogočajo Eurojustu opravljanje nalog in doseganje ciljev Sklepa. Pretirana nesorazmernost in pomanjkanje skladnosti med pooblastili nacionalnih članov lahko škodujejo učinkovitosti in zanesljivosti Eurojusta in ovirajo njegovo sodelovanje z nacionalnimi organi. Zato bo potrebno še naprej posvečati pozornost vprašanju usklajenosti in združljivosti pooblastil nacionalnih članov.

Od 1. maja 2004 morajo tudi nove članice izvesti vse potrebne ukrepe za izvedbo Sklepa o Eurojustu. Komisija bo pravočasno presodila, ali naj objavi naknadno poročilo, ki bo vključevalo nove države članice. Zaradi zgoraj omenjenih dejstev Komisija poziva vse države članice, naj zagotovijo hiter in celovit prenos Sklepa o Eurojustu ter jo obveščajo o vseh izvedenih ukrepih, zlasti kar se tiče vprašanj, opisanih zgoraj.